

Opgave 1

Vet is niet cool

Bert is beheerder van een kantine op een middelbare school. Zijn meest succesvolle product is de kroket. Het onderstaande krantenartikel trekt de aandacht van Bert.

Steeds meer jongeren hebben overgewicht

Vier van de vijf Nederlanders eten te vet. Overgewicht komt bij 45 procent van de Nederlanders voor. Vooral jongeren worden te dik. Dik zijn is ongezond en dat kost geld.

Econoom Groot is voorstander van een accijns op vet. Door deze accijns worden vette producten duurder. Groot zegt: "Het idee is simpel: hoe hoger het vetgehalte van een product, hoe hoger de accijns. Vergelijk het met alcohol. De accijns op whisky is ook hoger dan de accijns op bier. Je bant de consumptie van vet niet uit, maar er zal wel minder vet worden gegeten."

Een woordvoerder van de snack- en snoepabrikanten zegt: "Dacht je nou heus dat een accijns op een kroket effect heeft? Dat zie je wel aan roken. Ondanks de hoge prijs van sigaretten wordt er nog steeds stevig gerookt."

Volgens Groot is dat een misverstand, omdat uit zijn onderzoek blijkt dat prijsprikkels wel werken. Econoom Groot zegt: "Als de prijs van een pakje sigaretten met 10 procent wordt verhoogd, daalt het gebruik met 6 procent. Dus waarom zou dat voor vette producten niet opgaan?"

Bert reageert boos op dit artikel en zegt tegen enkele havo-leerlingen: "Als de regering een accijns gaat heffen op mijn kroketten dan stop ik met de verkoop van kroketten. Ik maak dan geen winst meer op kroketten".

Havo-leerlingen maken samen met hun economieleraar een inschatting van de verandering in de kosten en opbrengsten van Bert als er een accijns op kroketten wordt ingevoerd. Daarbij gelden de onderstaande gegevens. Deze gegevens hebben uitsluitend betrekking op de verkoop van kroketten.

Inkoopkosten per kroket € 0,40

Overige variabele kosten per kroket € 0,10

Verkoopprijs vóór invoering van de accijns € 1,50

Totale constante kosten per dag € 35,-

Afzet vóór invoering van de accijns 100 kroketten per dag

De accijns gaat € 1,00 per kroket bedragen. Hiervan wordt 50% doorberekend in de verkoopprijs. Bij de nieuwe verkoopprijs van € 2,- per kroket bedraagt de afzet 60 kroketten per dag.

Havo-leerling Frank beweert dat de vraag naar kroketten in de geschetste situatie prijselastischer is dan de vraag naar sigaretten.

- 2p 1 Is de bewering van Frank juist? Verklaar het antwoord met behulp van een berekening.

Eindexamen economie 1-2 havo 2008-I

havovwo.nl

- 2p 2 Bereken de winst per dag van Bert op kroketten vóór de invoering van de accijns.
- 2p 3 Bereken hoeveel kroketten Bert op zijn minst moet verkopen om na het instellen van de accijns geen verlies te maken.

Stel dat de overheid maatregelen overweegt die het invoeren van de accijns aanvullen. Gedacht wordt aan voorlichtingscampagnes die jongeren bewust maken van de nadelen van vet eten en het instellen van een reclameverbod voor vet eten. Als deze maatregelen de gewenste gevolgen hebben, zullen de gegevens waarvan de leerlingen met hun economieleraar uitgaan, moeten worden aangepast.

- 2p 4 Welk gegeven moet dan worden aangepast? Verklaar het antwoord.